

NORAKSTS

Lieta Nr.142100310
Lietvedības Nr.10346-12/44

SPRIEDUMS Latvijas tautas vārdā

Valmierā,

2012.gada 27.februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā:
tiesnese S.Pone,

piedaloties pieteicējam *S.L.*, pieteicējas pārstāvei *E.U.*,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Korupcijas
novēršanas un apkarošanas biroja pārstāvei *K.G.*,

2012.gada 7.februārī atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas
ierosināta pēc *S.L.*, personas kods */personas kods/*, pieteikuma par Korupcijas
novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka *N.V.* 2010.gada 28.septembra
lēmuma Nr.1/8628 atzīšanu par prettiesisku un atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā 2010.gada
28.oktobrī saņemts *S.L.* (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums par Korupcijas
novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk arī – atbildētāja) 2010.gada
28.septembra lēmuma Nr.1/8628 (turpmāk arī – pārsūdzētais lēmums) atzīšanu
par prettiesisku un atcelšanu. Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses
2010.gada 29.oktobra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā
lieta Nr.142100310.

Ar pārsūdzēto lēmumu pieteicēja saukta pie administratīvās atbildības pēc
Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī - LAPK) 166.³⁰ panta.

[2] Pieteicēja uzskata, ka pārsūdzētais lēmums ir prettiesisks un atceļams,
pamatojoties uz šādiem argumentiem:

[2.1] Ar pārsūdzēto lēmumu pieteicējam uzlikts administratīvais sods Ls
50.00 par LAPK 166.³⁰ pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Pieteicēja
atsaucas uz Administratīvā procesa likuma 15.panta septīto daļu, likuma „Par
sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 8. pantu un 38.panta otro daļu un secina,
ka sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes locekļa darba pildīšanas
ierobežojumu noteikšanā speciālā tiesību norma ir likums „Par sabiedrisko
pakalpojumu regulatoriem”, bet likums „Par interešu konflikta novēršanu valsts

amatpersonu darbībā” ir vispārējā tiesību norma attiecībā uz visām amatpersonām, nevis konkrēti uz regulatoru locekļiem.

No sava darba līguma un amata apraksta pieteicēja secina, ka viņas ieņemamais amats sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „/Nosaukums/” nedod viņai tiesības pieņemt lēmumus vai rīkoties ar minētā uzņēmuma mantu vai finanšu līdzekļiem, kā arī pieteicēja nav SIA „/Nosaukums/” īpašnieks vai akcionārs. Līdz ar to pieteicēja secina, ka uzsākot darba tiesiskās attiecības ar SIA „/Nosaukums/” par /amats/, nevis grāmatvedi, kā kļūdaini norādīts lēmumā, pieteicēja nav izdarījusi pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība saskaņā ar LAPK 166.³⁰ pantu.

[2.2] Pieteicēja, atsaucoties uz Administratīvā procesa likuma 81.panta trešo daļu, norāda, ka pārsūdzētais lēmums ir viņas interesēm nelabvēlīgāks nekā apstrīdētais administratīvais akts - Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja vietnieka J.S. lēmums administratīvā pārkāpuma lietā N.870/1-24/150 (turpmāk arī – sākotnējais lēmums), jo atņem pieteicējai tiesības uz darbu un iztikas līdzekļiem. Atsaucoties uz Administratīvā procesa likuma 13.pantu, pieteicēja norāda, ka, atņemot viņai tiesības uz darbu, viņa nesaskata nozīmīgu labumu, ko iegūtu sabiedrība. Tieši pretēji – būtu jāmaksā pieteicējai bezdarbnieka pabalsts, mātei – kopšanas pabalsts un šie līdzekļi tiktu atņemti sabiedrības trūcīgākajai daļai. Pieteicēja no minētā secina, ka viņas darba attiecības ar SIA „/Nosaukums/” nekādu kaitējumu sabiedrības interesēm nav nodarījušas un nenodara.

[3] Atbildētāja 2010.gada 1.decembrī Administratīvā rajona tiesā iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā norāda, ka nepiekrīt pieteicējas pieteikumā minētajiem apsvērumiem sekojošu iemeslu dēļ:

[3.1] Atsaucoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta otro daļu, likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septīto daļu, atbildētāja norāda, ka minēto likumu normas uzskatāmas par vienāda juridiska spēka normām un tās faktiski viena otru papildina. Proti, likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītā daļa nosaka striktākus komercdarbības ierobežojumus valsts amatpersonu darbībai divus gadus pēc tam, kad valsts amatpersona ir beigusi pildīt savus valsts amatpersonas pienākumus. Savukārt, atbilstoši likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturtajai daļai regulatora padomes locekļiem ir ierobežojumi arī trīs gadus pēc tam, kad viņi ir beiguši pildīt regulatora padomes locekļa funkcijas, tikai šie ierobežojumi aptver nedaudz citu darbības loku.

[3.2] Atbildētāja uzskata, ka pārsūdzētajā lēmumā pamatoti norādīts, ka pieteicējai kā valsts amatpersonai primāri ir saistoši tie ierobežojumi un aizliegumi, kas valsts amatpersonām ir noteikti likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” un, izvērtējot pieteicējas darbības atbilstību minētā likuma 10.panta septītajā daļā noteiktajam, atbildētāja norāda, ka nav būtiski tas, ka pieteicējas pienākumos SIA „/Nosaukums/” neietilpst

tiesības pieņemt lēmumus vai rīkoties ar minētā uzņēmuma mantu vai finanšu līdzekļiem, jo minētā norma paredz vispārēju aizliegumu ieņemt amatus komercsabiedrībā, attiecībā uz kuru pieteicēja, būdama */amats/*, ir veikusi uzraudzības un kontroles funkcijas.

[3.3] Atbildētāja norāda, ka pieteicēja tika administratīvi sodīta pēc LAPK 166.³⁰ panta, kura sankcijā paredzētais sods ir naudas sods no Ls 50 līdz Ls 250, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatus vai bez tā. Šo sodu piemēro rajona (pilsētas) tiesa (tiesnesis). Tādējādi atbildētājas uzliktais pienākums pārtraukt darba tiesiskās attiecības ar SIA „*/Nosaukums/*” nav uzskatāms par papildsodu LAPK izpratnē. Atbildētāja pārsūdzētajā lēmumā konstatēja, ka pieteicēja strādājot SIA „*/Nosaukums/*”, pārkāpj likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītās daļas komercdarbības ierobežojumus, tāpēc, uzliekot administratīvo sodu par minēto darbību, atbildētāja likumsakarīgi arī uzlika pienākumu noteiktā laikā pārtraukt pretlikumīgo darbību un par to informēt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju. Pretējā gadījumā, uzskata atbildētāja, pretlikumīgai darbībai turpinoties, netiktu sasniegts likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteiktais mērķis. Atbildētāja secina, ka pārsūdzētais lēmums nav pieteicējai nelabvēlīgāks par sākotnējo lēmumu.

[3.4] Administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros atbildētāja konstatēja, ka */darbavieta/*, kura */amats/* pienākumus pildīja pieteicēja, 2008.gada 22.janvārī, pieņemot lēmumu Nr.2 „Par siltumenerģijas ražošanas, piegādes un realizācijas tarifa apstiprināšanu SIA „*/Nosaukums/*”” un 2008.gada 22.oktobrī pieņemot lēmumu Nr.19 „Par siltumenerģijas ražošanas, piegādes un realizācijas tarifa apstiprināšanu SIA „*/Nosaukums/*””, attiecībā uz SIA „*/Nosaukums/*” ir veicis uzraudzības un kontroles funkcijas likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpratnē.

Atbildētāja pamatoti ir atzinusi, ka pieteicēja, 2010.gada 1.janvārī uzsākot pildīt */amats/* SIA „*/Nosaukums/*”, attiecībā uz kuru kā */amats/* ir veikusi uzraudzības un kontroles funkcijas, nav ievērojusi likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītajā daļā noteikto komercdarbības aizliegumu.

[3.5] Atbildētāja, atsaucoties uz pārsūdzētajā lēmumā minēto, norāda, ka līdzīgs viedoklis ir pausts arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 21.septembra spriedumā Nr.SKA-394/2006, kā arī Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 11.maija spriedumā lietā Nr.A42332306, un uzskata, ka pārsūdzētajā lēmumā atbildētāja pamatoti ir atzinusi, ka pieteicēja ir nodarījusi kaitējumu sabiedrības interesēm un demokrātiskajai iekārtai, kā arī uzskata, ka, pieņemot pārsūdzēto lēmumu, atbildētāja ir ievērojusi Administratīvā procesa likuma 13.pantā noteikto samērīguma principu.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja un pieteicējas pārstāve pieteikumu uzturēja, minot pieteikumā ietvertos argumentus.

[5] Tiesas sēdē atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāve pieteicējas pieteikumu neatzina, minot pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumos ietvertos argumentus.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, noklausoties administratīvā procesa dalībnieku pārstāvju tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums ir pamatots un ir apmierināms.

[7] Tiesa konstatē šādus lietas faktiskos apstākļus:

[7.1] 2010.gada 7.jūnijā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas galvenais speciālists A.D. ir sastādījis Administratīvā pārkāpuma protokolu RD Nr.000915 (turpmāk – Protokols). Protokolā konstatēts, ka pieteicēja, no 2010.gada 1.janvāra ieņemot */amats/* (saņemot atalgojumu Ls 500 mēnesī) SIA „*/Nosaukums/*”, attiecībā pret kuru pieteicēja, pildot */darbavieta/ /amats/* pienākumus laika posmā no 2002.gada 10.maija līdz 2009.gada 31.oktobrim, ir pieņēmusi lēmumus (2008.gada 22.janvāra lēmums Nr.2 un 2008.gada 22.oktobra lēmums Nr.19), veikusi uzraudzības un kontroles funkcijas, ir pārkāpusi likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītajā daļas prasības, par ko atbildība paredzēta LAPK 166.³⁰ pantā (*sk.lietas 62.-64.lapu*).

[7.2] 2010.gada 7.jūlijā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja vietnieks ir pieņēmis lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/150 (*turpmāk – sākotnējais lēmums*), ar kuru nolemts pieteicēju saukt pie administratīvā atbildības pēc LAPK 166.30 panta un sodīt ar naudas sodu Ls 50 (*sk.lietas 47.-51.*)

[7.3] Pieteicēja sākotnējo lēmumu ir apstrīdējusi (*sk.lietas 43.-44.lapu*). Ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2010.gada 28.septembra lēmumu Nr.1/8628 sākotnējais lēmums atstāts negrozīts un pieteicējai uzlikts par pienākumu informēt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju 30 dienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu ar SIA „*/Nosaukums/*” (*sk.lietas 33.-36.lapu*).

[8] Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.pantā ir noteikti komercdarbības ierobežojumi Valsts amatpersonām. Valsts amatpersona saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 4.panta otro daļu ir arī personas, kurām, pildot amata pienākumus valsts vai pašvaldības institūcijās, saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir tiesības izdot administratīvos aktus, kā arī veikt uzraudzības, kontroles,

izziņas vai sodīšanas funkcijas attiecībā uz personām, kas neatrodas to tiešā vai netiešā pakļautībā, vai tiesības rīkoties ar valsts vai pašvaldības mantu, tai skaitā finanšu līdzekļiem.

Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītajā daļā noteikts, ka valsts amatpersonai divus gadus pēc tam, kad tā beigusi pildīt attiecīgā valsts amatpersonas amata pienākumus valsts vai pašvaldības institūcijā, aizliegts iegūt tāda komersanta mantu, kā arī kļūt par dalībnieku, akcionāru, biedru vai ieņemt amatus tādā komercsabiedrībā, attiecībā uz kuru šī valsts amatpersona, pildot savus pienākumus, pieņēmusi lēmumu par iepirkumu valsts vai pašvaldības vajadzībām, valsts vai pašvaldības finanšu līdzekļu, valsts vai pašvaldības privatizācijas fonda līdzekļu piešķiršanu, veikusi uzraudzības, kontroles vai sodīšanas funkcijas.

Izvērtējot jēdziena „amats komercsabiedrībā” saturu minētās tiesību normas izpratnē, konstatējams, ka Komerclikumā attiecībā par amatiem kapitālsabiedrībā ir ietverts tikai regulējums par kapitālsabiedrības izpildinstitūciju – valdi un ar to saistīto amatu ieņemšanu. Taču no Komerclikumā ietvertajām tiesību normām neizriet, ka „amats” Komerclikuma izpratnē būtu tikai komercsabiedrības izpildinstitūcijas – valdes locekļu ieņemtie amati. Komercsabiedrības darbības nodrošināšanai nepieciešamo amatu izveidošana un tā pilnvaru un funkcionālo pienākumu noteikšana ir atstāta komersanta pārziņā. Turklāt likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 1.panta 1.punktā noteikts, ka amats šā likuma izpratnē ir darbs vai dienests noteiktu pilnvaru ietvaros valsts vai pašvaldības iestādē, sabiedriskajā, politiskajā vai reliģiskajā organizācijā, kā arī komercsabiedrībā. Proti, likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpratnē amats ir jebkurš darbs ar noteiktām pilnvarām neaprobežojot šā jēdziena saturu tikai ar komercsabiedrības izpildinstitūciju amatiem.

[9] Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (šeit un turpmāk - redakcijā, kas bija spēkā administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdī) 36.panta pirmajā daļā noteikts, ka sabiedrisko pakalpojumu regulatora sastāvā ir padome, kurā ietilpst šajā likumā noteiktajā kārtībā ieceltais priekšsēdētājs un četri locekļi, un izpildinstitūcija, kas ir pakļauta padomei un pilda tās sekretariāta un ekspertu funkcijas, lai sagatavotu jautājumus un dokumentus izskatīšanai padomes sēdē un īstenotu padomes pieņemto lēmumu un izdoto administratīvo aktu izpildi.

Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta otrajā daļā noteikts, ka sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes locekļa komercdarbības, ienākumu gūšanas, amatu savienošanas, darbu pildīšanas ierobežojumus, kā arī ar tiem saistītos citus ierobežojumus un pienākumus, ciktāl tie nav noteikti šajā likumā, nosaka likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā". Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturtajā daļā noteikts, ka sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes loceklis trīs gadus pēc padomes locekļa pilnvaru termiņa izbeigšanās nevar būt tā sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja īpašnieks, akcionārs

vai darbinieks, kas ir tiesīgs pieņemt lēmumus un rīkoties ar sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja mantu vai finanšu līdzekļiem, par kuru viņš ir pieņēmis lēmumu.

[10] No lietas materiāliem konstatējams un lietā nav strīda par to, ka pieteicēja laika posmā no 2001.gada 1.decembra līdz 2009.gada 31.oktobrim pildīja */amats/* pienākumus (*sk.lietas 73.lapu*), bet no 2010.gada 1.janvāra pieteicēja ieņem */amats/* SIA „*Nosaukums/*” (*sk.lietas 104.-109.lapu*).

Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja, pildot */darbavieta/ /amats/* pienākumus laika posmā no 2002.gada 10.maija līdz 2009.gada 31.oktobrim, ir pieņēmusi lēmumus (2008.gada 22.janvāra lēmums Nr.2 un 2008.gada 22.oktobra lēmums Nr.19), veikusi uzraudzības un kontroles funkcijas (*sk.lietas 75.-99.lapu*).

Taču lietā ir strīds par piemērojamajām tiesību normām, proti, vai pieteicējai, izbeidzoties sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes */amats/* pilnvarām, ir saistošs likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītajā daļā noteiktais ierobežojums amatu ieņemšanai komercsabiedrībā, attiecībā par kuru amatpersona ir pieņēmusi lēmumu par iepirkumu valsts vai pašvaldības vajadzībām, valsts vai pašvaldības finanšu līdzekļu, valsts vai pašvaldības privatizācijas fonda līdzekļu piešķiršanu, veikusi uzraudzības, kontroles vai sodīšanas funkcijas.

[11] Saskaņā ar likuma "Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību" 8.panta trešo daļu, ja konstatēta pretruna starp normatīvajos aktos ietvertajām vispārējām un speciālajām tiesību normām, vispārējā tiesību norma ir spēkā tiktāl, ciktāl to neierobežo speciālā tiesību norma. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 15.panta septīto daļu, ja konstatē pretrunu starp vienāda juridiskā spēka vispārējo un speciālo tiesību normu, vispārējo tiesību normu piemēro tiktāl, ciktāl to neierobežo speciālā tiesību norma.

Izvērtējot likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturto daļu kā speciālo tiesību normu iepretim likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septīto daļu, tiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā minētā speciālā tiesību norma neierobežo un neizslēdz konkrētās vispārējās tiesību normas piemērošanu.

Turklāt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 15.panta desmito daļu, izlemjot, kurai no vienāda juridiskā spēka tiesību normām dodama priekšroka, jāņem vērā arī to objektīvais nozīmīgums kopējā kontekstā, ko veido šīs tiesību normas, un priekšroka dodama tai tiesību normai, kura regulē demokrātiskai sabiedrībai un valsts iekārtai būtiski svarīgu jautājumu. Ņemot vērā likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” mērķi, kas saskaņā ar likuma 2.pantu ir nodrošināt valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas

darbību, veicināt valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai, secināms, ka minētā likuma regulējums pats par sevi aptver demokrātiskai sabiedrībai un valsts iekārtai būtiski svarīgu jautājumu un minētā likuma regulējuma piemērošanas nepamatots ierobežojums konkrētā valsts pārvaldes jomā vai attiecībā uz noteiktu valsts amatpersonu loku būtu pretrunā ar Satversmes 1.pantā noteikto, ka Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika.

[12] Interpretējot likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturto daļu kā speciālo tiesību normu, kas izslēdz likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu piemērošanu attiecībā par amatpersonas aizliegumiem pēc pilnvaru termiņa izbeigšanās, būtu iegūstams likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” neatbilstošs rezultāts. Proti, pēc Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes locekļa amata pilnvaru termiņa izbeigšanās ierobežojums ieņemt noteiktus amatus nav vienīgais likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteiktais ierobežojums. Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta otrajā daļā ir noteikts aizliegums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes loceklim divus gadus pēc tam, kad valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanas beigšanas aizliegts būt tādas komercsabiedrības dalībniekiem, akcionāriem, biedriem vai tādiem individuāliem komersantiem, kas saņem pasūtījumu par iepirkumu valsts vai pašvaldības vajadzībām, valsts finanšu līdzekļus, valsts garantētus kredītus vai valsts privatizācijas fonda līdzekļus, izņemot gadījumus, kad tos piešķir atklāta konkursa rezultātā. Šāda likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturtais daļas interpretācija izslēgtu minētā ierobežojuma piemērošanu, kaut arī likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” minētais ierobežojums cita starpā ir noteikts tieši Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes loceklim.

Pie atzinuma par šādas likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturtais daļas interpretācijas nepareizību, ir nonākams arī sistēmiski izvērtējot likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” ietvertu tiesisko regulējumu attiecībā par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes locekļa amatam noteiktajiem ierobežojumiem. Proti, no likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.pantā noteiktajiem amatpersonu amatu savienošanas ierobežojumiem izriet, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes loceklim ir noteikti salīdzinoši stingrāki ierobežojumi, nekā vairums citām amatpersonām, piemēram, pašvaldību domju priekšsēdētāja valsts un pašvaldības iestāžu (izņemot Valsts ieņēmumu dienesta un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu), kuriem atļauts savienot amatu ar citu amatu valsts vai pašvaldības institūcijā, ja to savienošana nerada interešu konfliktu un ir saņemta tās valsts amatpersonas vai koleģiālās institūcijas rakstveida atļauja, kura attiecīgo personu iecēlusi, ievēlējusi vai apstiprinājusi amatā (likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.panta piektās daļas

4.punkts). Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka likumdevējs būtu vēlējis noteikt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes loceklim mazākus ierobežojumus pēc amata pilnvaru izbeigšanās ieņemt amatus komercsabiedrībās, attiecībā uz kurām ir veiktas uzraudzības kontroles vai sodīšanas funkcijas.

Pie analogiska secinājuma nonākams arī izvērtējot likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta trešo daļu kopsakarā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.panta trešo daļu. Proti, likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta trešajā daļā noteikts, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes loceklis nevar būt Saeimas vai pašvaldības domes deputāts vai ieņemt vēlētas amatus politisko organizāciju vai partiju vadībā. Savukārt likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.panta trešajā daļā ir noteikts, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes locekļa amatu ir atļauts savienot ar: 1) amatu, kuru viņi ieņem saskaņā ar likumu vai Saeimas apstiprinātajiem starptautiskajiem līgumiem, Ministru kabineta noteikumiem un rīkojumiem; 2) pedagoga, zinātnieka un radošo darbu.

[13] Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturtnā daļa šā sprieduma 9.punktā minētajā redakcijā ir spēkā no likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem spēkā stāšanās brīža” – 2001.gada 1.jūnija, kad amatpersonu korupcijas ierobežošanas un novēršanas kārtība bija noteikta Korupcijas novēršanas likumā (bija spēkā līdz 2002.gada 9.maijam). Līdz ar to šādas speciālās normas ietveršanas likumā jēga un mērķis ir noskaidrojams kopsakarā ar korupcijas ierobežošanu un apkarošanu vispārīgo tiesisko regulējumu tās pieņemšanas brīdī.

Korupcijas novēršanas likuma 16.pantā bija noteikti ierobežojumi, kas valsts amatpersonām jāievēro pēc amata pienākumu pildīšanas izbeigšanas. Minētā panta pirmajā daļā bija noteikts, ka personai, kura ir ieņēmusi kādu no šā likuma 5.pantā minētajiem amatiem, vienu gadu pēc tam, kad tā beigusi pildīt amata pienākumus, ir aizliegts saņemt darba samaksu vai jebkāda cita veida ienākumus, izņemot ienākumus no kapitāla uzņēmējsabiedrībās, ja šī kapitāla daļa nepārsniedz vienu procentu no attiecīgās uzņēmējsabiedrības kapitāla, dāvanas vai citus materiālus labumus, aizdevumus un kredītus no fiziskajām vai juridiskajām personām, attiecībā uz kurām tā, būdama valsts amatpersona, ir pieņēmusi lēmumu vai arī kā koleģiālas lēmēj institūcijas locekle ir piedalījies lēmuma pieņemšanā. Savukārt šā panta otrajā daļā bija noteikts, ka persona, kura ir ieņēmusi kādu no šā likuma 5.pantā minētajiem amatiem, vienu gadu pēc tam, kad tā beigusi pildīt amata pienākumus, nedrīkst iegādāties kapitāla daļas no uzņēmumiem (uzņēmējsabiedrībām), apdrošināšanas sabiedrībām vai bankām vai arī kļūt par to pārvaldes vai revīzijas institūciju locekli, ja tā kā valsts amatpersona ir pieņēmusi lēmumu vai kā koleģiālas lēmēj institūcijas locekle ir piedalījies tāda lēmuma pieņemšanā, kas attiecas uz šo uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību), apdrošināšanas sabiedrību vai banku. Saskaņā ar Korupcijas apkarošanas likuma 5.panta 13.punktu valsts amatpersona minētā

likuma izpratnē ir arī citi (likumā tieši nenosaukti amati) valsts un pašvaldību iestādēs un uzņēmumos (uzņēmējsabiedrībās) strādājošie, kuri ir tiesīgi pieņemt lēmumus vai arī rīkoties ar valsts vai pašvaldības mantu vai finanšu līdzekļiem.

No minētā secināms, ka laikā, kad stājās spēkā likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (kura 38.panta otrās daļas tā brīža redakcijā bija noteikts, ka sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes locekļa uzņēmējdarbības, ienākumu gūšanas, amatu savienošanas, darbu pildīšanas ierobežojumus, kā arī ar tiem saistītos citus ierobežojumus un pienākumus, ciktāl tie nav noteikti šajā likumā, nosaka Korupcijas novēršanas likums), Korupcijas novēršanas likumā cita starpā bija noteikts aizliegums vienu gadu pēc tam, kad amatpersona beigusi pildīt amata pienākumus, saņemt darba samaksu vai kļūt par pārvaldes institūcijas locekli uzņēmumā (uzņēmējsabiedrībā), attiecībā uz kuru tā, būdama valsts amatpersona, ir pieņēmusi lēmumu vai arī kā koleģiālas lēmēj institūcijas locekle ir piedalījies lēmuma pieņemšanā.

Izvērtējot Korupcijas novēršanas likuma 16.pantā noteikto kopsakarā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta otro un ceturto daļu, secināms, ka likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturtajā daļā papildus Korupcijas novēršanas likuma 16.panta otrajā daļā noteiktajam ierobežojumam ir aizliegts ieņemt tāda pārvaldes institūcijas locekļa amatu, kura amata pilnvarās ir tiesības pieņemt lēmumus un rīkoties ar uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) mantu vai finanšu līdzekļiem, ir noteikts trīs gadu ierobežojums.

Līdz ar to secināms, ka sākotnēji ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes loceklim bija saistošs aizliegums pēc amatpersona pilnvaru termiņa beigām, vienu gadu saņemt darba samaksu un kļūt par pārvaldes institūcijas locekli un trīs gadus kļūt par darbiniekam, kas ir tiesīgs pieņemt lēmumus vai rīkoties uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) mantu vai finanšu līdzekļiem, tādā uzņēmumā (uzņēmējsabiedrībā), attiecībā uz kuru tā, būdama valsts amatpersona, ir pieņēmusi lēmumu vai arī kā koleģiālas lēmēj institūcijas locekle ir piedalījies lēmuma pieņemšanā. Tādējādi secināms, ka ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturto daļu tiek noteikti papildus stingrāki aizliegumi, paplašinot aizlieguma apjomu attiecībā uz ieņemamajiem amatiem uzņēmumā (uzņēmējsabiedrībā), nosakot jebkāda amata ieņemšanas aizliegumu, kas dod tiesības pieņemt lēmumus vai rīkoties ar uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) mantu, kā arī pagarinot šādu aizliegumu darbības termiņu. Turklāt likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturto daļu pēc tās jēgas un mērķa neizslēdza Korupcijas novēršanas likuma 16.panta normu piemērošanu, nebija ar tām pretrunā un bija paralēli piemērojama.

[14] Apkopojot iepriekš šā sprieduma 8.-13.punktā minēto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētajā lēmumā atbildētāja pamatoti ir secinājusi, ka likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 38.panta ceturto daļu ir piemērojama

paralēli likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septīto daļu.

[15] Atbildība par komercdarbības ierobežojumu pārkāpšanu korupcijas novēršanas jomā, tostarp par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītās daļas pārkāpumu, ir paredzēta LAPK 166.³⁰ pantā. Minētajā tiesību normā ir paredzēta administratīvā atbildība par likumā noteikto komercdarbības, valsts amatpersonas amata savienošanas, pārstāvības, ienākumu gūšanas ierobežojumu vai tādu ierobežojumu pārkāpšanu, kuri noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu, kā arī par valsts amatpersonas funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā.

Līdz ar to secināms, ka atbildētāja pamatoti pieteicējas izdarīto administratīvo pārkāpumu ir kvalificējusi pēc LAPK 166.³⁰ panta.

Taču no minētās tiesību normas sankcijas izriet, ka šāda pārkāpuma subjekts ir valsts amatpersona. LAPK 166.³⁰ panta sankcijas daļā noteikts, ka par šādu administratīvo pārkāpumu minētās tiesību normas sankcijā paredzēts administratīvais sods - naudas sodu valsts amatpersonai no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatus vai bez tā.

No minētā izriet, ka personas var tikt atzīta par LAPK 166.³⁰ pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma subjektu, ja persona korupcijas novēršanu regulējošo tiesību normu izpratnē ir atzīstama par valsts amatpersonu, proti, ja persona atbilst likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 4.pantā minētajiem subjektiem. Taču, kā konstatēts iepriekš šā sprieduma 10.punktā, pieteicēja par valsts amatpersonu saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 4.panta otro daļu bija uzskatāma laika posmā no 2001.gada 1.decembra līdz 2009.gada 31.oktobrim. Taču administratīvais pārkāpums izskatāmajā gadījumā konstatēts 2010.gada 7.jūlijā (protokola sastādīšanas datums, pārkāpuma konstatēšanas datums Protokolā nav fiksēts) par pieteicējas prettiesisku darbību, kas uzsākta 2010.gada 1.janvārī un turpinājusies līdz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanai (lietā nav konstatējami fakti par darba tiesisko attiecību SIA „/Nosaukums/” izbeigšanu). Proti, minētajā laika posmā pieteicēja nav likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 4.panta subjekts, nav valsts amatpersona. Likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” nav ietvertas normas par valsts amatpersonas statusa šā likuma izpratnē attiecināšanu uz personām, kuras ieņēmušas šādu amatu likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītās daļas noteiktajā divu gadu termiņā. Līdz ar to secināms, ka izskatāmajā gadījumā uz pārkāpuma konstatēšanas brīdi (protokola sastādīšanas brīdi) nav konstatējama LAPK 166.³⁰ pantā noteiktā subjektu raksturojošā pazīme – valsts amatpersona.

Saskaņā ar LAPK 7.panta pirmo daļu nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā. Lai sauktu personu pie administratīvās atbildības ir nepieciešams konstatēt piemērojamajā tiesību normā paredzēto administratīvo

pārkāpuma tiesisko sastāvu. Savukārt saskaņā ar minēto LAPK 7.panta pirmās daļas normu iestāde nav tiesīga patvaļīgi paplašināt piemērojamajā tiesību normā noteiktā administratīvā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes.

Saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Ņemot vērā iepriekš konstatēto, ka izskatāmajā gadījumā nav konstatējama (un attiecībā par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītās daļas pārkāpumu nevar tikt konstatēta) LAPK 166.³⁰ pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma subjektīvā puse, un līdz ar to nav konstatējams LAPK 166.³⁰ pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs, lietvedība šajā administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

[16] Attiecībā par pārsūdzētajā lēmumā rezolutīvās daļas 3.punktā pieteicējam uzlikto pienākumu informēt atbildētāju 30 dienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu ar SIA „Nosaukums/” konstatējams, ka LAPK neparedz šāda rīkojuma par administratīvā pārkāpuma pārtraukšanu un pārtraukšanas fakta paziņošanu noteiktajā termiņā institūcijai (amatpersonai), kas saukusi personu pie administratīvās atbildības, izdošanas tiesības. Šāda rīkojuma izdošanas tiesības nav noteiktas arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā. Minētā likuma 10.pantā noteiktas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu tiesības, cita starpā paredzot tiesības: sastādīt administratīvos protokolus par atklātajiem pārkāpumiem, izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un uzlikt administratīvos sodus par pārkāpumiem, kuru izskatīšana saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu ir piekritīga Birojam (3.punkts); izteikt personai brīdinājumu par likuma pārkāpuma nepieļaujamību; ja personas rīcībā ir konstatētas pazīmes, kas liecina par prettiesiskas darbības iespējamību (8.punktā). Šādu saistošu rīkojuma izdošanas tiesības Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonām nav noteikta arī likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”.

Saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvais sods tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. No minētās tiesību normas izriet, ka tieši piemērojamais sods ir līdzeklis, kādā persona tiek mudināta atturēties no atkārtota pārkāpuma izdarīšanas vai pārkāpuma turpināšanas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu un 286.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 253.panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt S.L., personas kods /*personas kods*/, pieteikumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2010.gada 28.septembra lēmuma Nr.1/8628 atcelšanu;

atcelt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2010.gada 28.septembra lēmuma Nr.1/8628 ar tā pieņemšanas dienu un izbeigt lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā.

Tiesnese

(paraksts)

S.Pone

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas

tiesnese _____ S.Pone

Valmierā, 2012.gada 27.februārī